

De vlugt van Eneas, of De dood van Dido

Philip Fredrik Lijnslager

bron

Philip Fredrik Lijnslager, *De vlugt van Eneas, of De dood van Dido*. J. Helders en A. Mars, Amsterdam 1785

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/lijn002vlug01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Vertooners.

ENEAS.

DIDO.

ANNA, *zuster van Dido.*

SERESTUS, *minnaar van Anna.*

ACHATES, *halsvriend van Enéas.*

De vlugt van Eneas, of de dood van Dido; treurspel.

Het Tooneel verbeeld een Zeehaven. Eenig volk is bezig met het goed van Enéas in een schip te laaden; terwyl het orchest de aria van den houthakker, Mes enfans travaillons gaiment, enz. uit JULIË, Opera; tot een ouverture speelt.

Eerste tooneel.

ACHATES, Gevolg.

ACHATES, tegen het gevolg.

Wyze: Gy die met my thans zyt ter jagt, enz.

Toe, jongens, brengt het goed naar boord;
 Maakt voort,
 Eer de een of de ander ons verstoort;
 Maakt voort!
 Als 't is gedaan dan kryg je wat. -
 Een glaasje met Schiedammer nat.
 Maakt voort! maakt voort! maakt voort!

Wyze: Wie heeft ooit grooter gek gezien, enz.

Ik hoor gerucht: het zal gewis,
 Naar allen schyn,
 Enéas zyn.
 ô Jemenie! 'k heb mis.

't Is Antje zus, in 't nachtgewaad.
 Waarom of zy, in zulk een' slaat,
 Zich zo by tyds begeeft op straat?
 Sint Julsus, dat 's een nest!
 Wat zeg ik haar het best?

Tweede tooneel.

ANNA, ACHATES, Gevolg.

ANNA.

Wyze: Vereend van hart en zinnen, enz.

Wat wil dat toch beduiên?
 Waartoe al dat gerucht?

ACHATES.

Dat sleepen, draagen, kruijen,
 Dient tot Enéas vlugt.

ANNA.

Is 't inderdaad?
 Zeg my, Achaat',
 Waarom hy ons verlaat?

TE SAAMEN.

ANNA.

Is 't inderdaad?
 Zeg my, Achaat',
 Waarom by ons verlaat?

ACHATES.

Geloof Achaat':
 't Is inderdaad,
 Dat hy dit land verlaat.

ACHATES.

Wyze: Klaas Pronk, een boerenknecht, enz.

Enéas, kind! moet voort.
 Ik heb, van woord tot woord,
 't Bevel der Goôn gehoord.

Merkuur', die slimme knaap,
 Verscheen hem in den slaap,
 En zei tot hem: Brui heen, ô gek
 Enéas! vlie', vertrek.

ANNA.

Wyze: Climeen, waar heen? enz.

ô Myn!
 Wat pyn,
 Zal Dido niet gevoelen!
 Haal hier toch wat stoelen,
 Eer zy verschyn'.
 't Is niet om te mallen,
 Want, als zy 't ziet,
 Zal ze in katzwym vallen,
 Van louter verdriet.

ACHATES.

Wyze: Hoe zoet is 't daar de vriendschap woont! enz.

Daar komt Enéas alreeds aan;
 Hy komt met pak en zak.

ANNA.

Zou dien meinedigen Trooijaan
 Dus gaan op zyn gemak?
 Neen, ik haal Dido uit haar bed,
 Opdat zy hem de vlugt belett'.
 Wel hei! wel hei! wel hei!

Derde tooneel.

ACHATES, Gevolg.

ACHATES.

Wyze: Hoor Kees, myn vryer, enz.

Loop voor sint felten!
 Jouw kopstuk is op hol,
 Het ryd op stelten;
 Je bent waarentig dol!
 Enéas vlugt staat vast;
 't Is door Merkuur' belast:
 Je zelt ons niet bedotten:
 Want met der Goden last
 Is niet te spotten.

Vierde tooneel.

ENEAS, in een wagentje door twee kinderen voorigetrokken; ACHATES, Gevolg.

ACHATES.

Wyze: Hier komt Paul Jones aan, enz.

Daar komt prins Enéas aan,
 Hy komt in een' wagen.

ENEAS. *tegen de kinderen.*

Lustig, jongens, stapt wat aan.
 Of jelui krygt slagen.
 Ryd wat voort;
 Ik moet naar boord.

ACHATES. *Enéas de hand geevende.*

Welkom, vrind, Enéas!
'k Wou dat je al in zee was.

ENEAS.

Wyze: De eendjes zwemmen in het water, enz.

'k Zwem in traanen! wat kan 't baaten?
Faldera la liere!
Ik moet Dido toch verlaten.
Faldra, la!

ACHATES.

Wyze: Wat is om al vreugd gegeven, enz.

Wil uw droefheid overwinnen,
En verban haar uit uw zinnen.
Stap met moed den wagen uit,
Eer haar komst het werk verbruid.

Gedurende het volgende liedje word het valies, de pruikendoos, hoedenkast, enz. van Enéas in het schip gebragt.

ENEAS. *uit het wagentje stappende.*

Wyze: La belle Bourbonnaise! enz.

Welaan! laat ons vertrekken,
Eer alles uit mogt lekken,
En Dido kan ontdekken,
Dat ik den aftocht sla.
Ha! ha! Ha!

Tegen de kinderen.

Groet Dido mynentwegen,
En zeg haar, wel ter deegen,
Hoe alles is gelegen:
Zy komt misschien wel dra.
Ha! ha! ha!

Groet Dido mynentwegen;
Zy komt misschien wel dra.

De kinderen vertrekken met het wagentje.

Vyfde tooneel.

ENEAS, ACHATES, DIDO, ANNA, Gevolg.

ACHATES, tegen Enéas.

Wyze: Hier van daan naar 't groenewoud, enz.

Ik zie Dido: 't Is verbruid!
Zy zal wis uw vlugt met lyên.

DIDO, in haar nachtgewaad, schielyk uitkomende, en Enéas een mes op de borst zettende.

Hei! blyf staan, ô snoode guit!
Zeg wat is thans jouw besluit?
Zo gy my, uw bruid, verlaat,
Zal ik jou aan lappen snyên!
Zo gy my, uw bruid, verlaat,
Zyt ge om zeep! Versta je 't, maat?

ENEAS.

Wyze: Fytje, myn lief, ziel van myn zinnen! enz.

Didootje lief! leen my uw ooren;
Steek op je mes, en wil my eens hooren.
Dido, myn zoete lief!

DIDO.

Neen, jy zelt me zo niet ringelooren,
Hoe verliefd en snoeprig dat je ook kykt!

ENEAS.

Wel zo het blykt,
Dat ik moet vlugten,
Of dat ik aërs
Voor onheil moet duchten.

DIDO.

Wel! dat 's iets wonderbaars!

ACHATES.

Wyze: Hoor Annaatje, ik zal verhaalen, enz.

Ja, mevrouw, laat hem eens praaten;
Duld, dat hy zyn zaak verweer'.

ENEAS.

'k Dacht u nimmer te verlaaten:
'k Zweer het u! wat wilt gy meer?
Maar, het noodlot en de Goôn
Hebben my dees vlugt geboôn.

ENEAS.

Maar, het noodlot en de Goôn
Hebben my dees vlugt geboôn.

ACHATES.

Maar, het noodlot en de Goôn
Hebben hem dees vlugt geboôn.

DIDO.

Wyze: Zinnen, benje genegen tot minnen? enz.

Goden!
Heb jelui, aan dien snooden!
Die wreede vlugt geboden?
Schept gy vermaak om Dido te doen lyden?

Tegen Enéas.

Hoe! zoud gy my zo ontvlugten?
Zoud gy my hier laten zuchten?
Enéas neen;
Gy gaat niet heen.

ENEAS.

Wyze: Toen Pierlala van liefd' doorwond, enz.

Het zyn de Goden niet alleen
 Die my dees vlugt gebiën;
 Maar, 'k heb in een' benaauwdten droom,
 Myn' vaders schim gezien:
 Die schim belastte my, mevrouw,
 Dat ik myn biesen pakken zou.

DIDO.

De schim van uw' papa? ha! ha!
 De schim van uw' papa?

ENEAS.

De schim van myn' papa, ha! ha!
 De schim van myn' papa.

DIDO.

De schim van mv' papa, ha! ha!
 De schim van mv' papa?

DIDO.

Wyze: Zeg, Savoyaardsche meisje, enz.

Ga, snoode! Maar de winden,
 De donder en orkaan,
 Die zullen jou wel vinden,
 Jou doen op zee vergaan!
 De wilde en woeste golven
 Die zullen met jouw schip
 Als met een klootje kolven,
 En smyten 't op een klip!

ENEAS.

Wyze: Jan, koop me een kermis, enz.

Hoor toch naar reden!

DIDO.

Ik hoor geen enkel woord:

ENEAS.

Stel u te vreden!

DIDO.

Brui heen, en steek den moord!
Maar 'k zal je na myn dood vervaaren,
En met myn schim rondöm je waaren.

ENEAS.

Hoor toch naar reden!

DIDO.

Neen; 'k hoor geen enkel woord.

ANNA.

Wyze: Tryn, myn engel! myn godin! enz.

Lieve zuster! 'k bid bedaar!
Wil u toch zo niet... niet verstooren.

DIDO, in de armen van Anna vallende.

Hou me vast; ik word zo raar.

ENEAS.

Och! wat word myn oog gewaar?
't Zal my 't hart doorbooren!

ANNA.

Hemel! wat is haar... haar beschoren?

ACHATES, tegen Enéas.

Wyze: Van de Merliton, enz.

Lustig, sta nou niet te teemen:
Neem je kans nou waar, mynheer.

ENEAS.

'k Moet een' zoen tot afscheid neemen,
Ik zie haar ligt nimmer weêr.

Dido omhelzende.

Vaar wel dan, Dido! vaar wel dan, myn liefje!
Vaar dan wel, myn zoete meid!

Enéas treed in 't schip. Achates wil hem volgen; doch word door Dido, die zich schielyk uit de armen van Anna rukt, by zyn kleed vastgehouden.

DIDO.

Wyze: Lysje sliep in 't hosch, in 't lommer, enz.

Hola! je zelt me niet bedotten,
Ik hou je vast, je zelt niet heen.

ACHATES.

Hoe nu, mevrouw, is 't om te spotten?
'k Zeg laat me los.

DIDO.

'k Hoor naar geen reën.

ACHATES.

Kyk, zo je langer ligt te praaten,
Kryg je van my een' frisschen klap!
't Is hier geen grap; 't is hier geen grap;
Ik wil Enéas niet verlaaten.

DIDO.

Aan my een' klap? Aan my een' klap?
Eilieve! doe dat eensjes.

ACHATES. *Dido een' klap geevende.*

Flap!

Dido valt op den grond. Achates neemt dit oogenblik waar; om te vlugten, en steekt met Enéas in zee.

Zesde tooneel.

DIDO, ANNA, gevolg.

ANNA.

Wyze Och! wat is my overkomen, enz.

Och! wat zal my overkomen?
Daar ligt Dido op den grond!
Is haar 't leven ook benomen?
't Bloed loopt uit haar' neus en mond!

'k Word een weinigje geruster;
 Zy schynt buiten allen nood.
 Och' hoe is het, lieve zuster!
 Leef je nog, of ben je dood?

DIDO, opstaande.

Wyze: ô Zon! aan 's Hemels trans, enz.

ô Jupiter, sta by!
 Wreek dees verradery!
 Verbrand Enéas kielen!
 ô Jupiter, sta by!
 Belet zyn snoode vlugt,
 Of, jaag hem op de gronden!
 Verhoor myn droeve stem
 Uw wraak verdelge hem!
 Hy heeft myne eer geschonden.
 Uw wraak verdelge hem!

ANNA.

Wyze: Jaapje sta stil, Jaapje sta stil, enz.

Hou je toch stil; hou je toch stil;
 Zoek je droefheid te overwinnen.
 Hou je toch stil; hou je toch stil;
 Hoor eens wat ik je zeggen wil.
 Jy krygt ligt wel weêr een' ander',
 Die jouw eer herstellen zal,
 En die jouw schoonheid ten gevall'...

DIDO.

Ei, zwyg toch, zus, je maakt me mal!

ANNA.

Hoor wat ik je zeggen wil.

DIDO.

Wyze: Wie dees waereld wel beziet, enz.

Nu Enéas is gevlugt;
 Nu kan ik niets verwerven.
 Antje, my verveelt de lucht;
 Ik bedankje voor de klucht.
 'k Wil sterven; 'k wil sterven.

ANNA.

Wyze: Zonder liefde, zonder wyn, enz.

Stel dat denkbeeld uit uw' zin:
 Wat kan 't sterven baaten?

DIDO.

ô, Bedrogen koningin!
 Gy zyt dan verlaaten!
 Wat doe ik alleen op de aard"?

ANNA.

Wy zyn met ons beïên.

DIDO.

't Leven is my niets meer waard'!

ANNA.

Och! gy doet my schreiên!

DIDO.

Wyze: Malbroucq gaat naar het leger, enz.

Och! Antje, wil niet huilen!
 Zie daar zyn, zie daar zyn myn twee muilen,
 Och! Antje, wil niet huilen!
 Daar is myn beste tas,
 Daar al myn geld in was
 Ik geef het je al den bras.

ANNA.

Wyze: Een kuiper vol jaloersche pyn, enz.

Wat wil je doen?

DIDO.

Dit stooters mes
Zal my verlossen uit myn lyden!
Ik wil my, door een' steek vyf, zes,
Van allen ramp en smart bevryden.
Vaarwel, myn zuster, leef in vreê!
Dat gaat 'er door... ô jee! ô jee!

ANNA.

Didootje! Didootje! zeg nog reis brood.
Maar, och! ze is reeds zo koud als lood

Wyze: Wel! myn alderliefste meisje, enz.

Och! och! waar zal ik nou blyven?
Wat zal ik, helaas! bedryven?
'k Wil my ook maar gaan ontlyven;
Want ik sta hier net als mal.
Maar, waar is het mes gebleven,
Daar myn zusters, zo even,
Zich den steek meê heeft gegeven?
Ha! zie zo! ik zie het al.

Laatste tooneel.

ANNA, SERESTUS, *Gevolg.*

Anna raapt het mes op en wil zich doodsteeken, doch word door Serestus weêrhouden.

SERESTUS. ***schielyk uitkomende.***

Wyze: Dronke Jaap loopt om een pintje, enz.

Antje lief! och, wat beginje?

ANNA.

'k Wil me dooden. Ben je blind?

SERESTUS.

Och, myn lieve bout! bezinje,
Eer je zulk een daad begint.
Of, ben jy zo glad vergeeten
Dat je my hebt trouw beloofd?

ANNA.

Hoe! zou ik dat niet weeten?
Neen, het ligt me wel in 't hoofd.

SERESTUS.

Wyze: Gold is de ziel van alle zaaken, enz.

Eil wil me dan de reden zeggen
Waarom jy tot die daad besloot.

ANNA, op Dido wyzende.

Zie je myn zuster dan niet leggen?

SERESTUS.

Wat zie ik? hoe! is Dido dood?

ANNA.

Laaten wy haar doen begraven.

SERESTUS.

En geef my uw hand als bruid.

ANNA, Serestus de hand geevende.

Ik ben te vreên.

(Tegen het gevolg.)

Men voer' haar van dees haven.

Daarmeê is 't uit; daarmee is 't uit.

TE SAAMEN.

Daarmeê is 't uit; daarmee is 't uit.

EINDE.